

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Konkurransesgrunnlag

- I. Evaluering av landbruks- og gartnerutdanningen på videregående nivå.**
- II. Kartlegging av behovet for landbruks- og matfaglig utdanning i fagskolene.**

Åpen anbudskonkurranse
Etter forskriftens del I og del III

Saksnummer 2013/185

Tilbudsfrist:
29.04.2013
Kl. 12.00

Avtaleperiode:
15.05.2013 – 31.12.2013

Innhold

1	GENERELL BESKRIVELSE	3
1.1	Oppdragsgiver	3
2	Anskaffelsens formål og omfang	3
3	Kunngjøring	4
3.1	Konkurransen er kunngjort i DOFFIN-databasen og i den europeiske kunngjøringsdatabasen TED.	4
3.2	Løsningsbeskrivelse	4
3.3	Oppdragets størrelse	4
3.4	Tilbud på deler av anskaffelsen og bruk av underleverandører	5
3.5	Avtaleperiode/leveringstidspunkt	5
3.6	Oppbygging av konkurransegrunnlaget	5
3.7	Tilleggsopplysninger	5
3.8	Rettelser, suppleringer eller endring av konkurransegrunnlaget	5
3.9	Fremdriftsplan	6
4	REGLER FOR GJENNOMFØRING AV KONKURRANSEN OG KRAV TIL TILBUD	6
4.1	Anskaffelsesprosedyre	6
4.2	Krav til arbeids- og lønnsvilkår	6
4.3	Offentlighet	7
4.4	Taushetsplikt	7
4.5	Innlevering av tilbud og tilbudsutforming	7
4.6	Forbehold og avvik	8
4.7	Alternative tilbud	9
4.8	Vedståelsesfrist	9
4.9	Tilbakekallelse eller endring av tilbudet	9
5	KVALIFIKASJONSKRAV	9
5.1	Obligatoriske og ufravikelige krav	9
5.2	Leverandørens økonomiske og finansielle stilling	9
5.3	Leverandørens tekniske og faglige kvalifikasjoner	9
6	KRAV TIL TILBUDET, YTELSEN OG TILDELINGSKRITERIER	10
6.1	Utforming av tilbudet	10
6.2	Tildelingskriteriene	10
7	OPPDRAGSGIVERS BEHANDLING AV TILBUDENE OG AVGJØRELSE AV KONKURRANSEN	11
7.1	Registrering av tilbud	11
7.2	Avlysning av konkurransen og totalforkastelse	12
7.3	Informasjon og begrunnelse for kontraktstildeling	12
7.4	Kontraktsmessige forhold	12
8	VEDLEGG	12
	Vedlegg 1. Fullstendig oppdragsbeskrivelse	13
	Vedlegg 2. HMS-egenerklæring	19

1 GENERELL BESKRIVELSE

1.1 Oppdragsgiver

Landbruks- og matdepartementet (LMD) har ansvar for mat- og landbrukspolitikken, og er oppdragsgiver. Landbruks- og matdepartementet har nært samarbeid med Utdaningsdirektoratet og Faglig råd for naturbruksutdanningen. Det vil bli vurdert å opprette en referansegruppe i gjennomføringen av oppdraget.

For nærmere informasjon om Landbruks- og matdepartementets organisering og virksomhet, vises det til våre hjemmesider: www.regjeringen.no/lmd

Oppdragsgivers kontaktperson er:

Navn:	Knut Henrik Hvithammer
Postadresse:	Landbruks- og matdepartementet Pb 8007 Dep., 0030 Oslo
Besøksadresse:	Teatergata 9.
e-post:	knut-henrik.hvithammer@lmd.dep.no
Telefaks:	22 24 95 55
Telefon:	22 24 92 65 (direkte) 22 24 92 50 (sentralbord)

Eventuelle spørsmål rettes til kontaktpersonen per e-post innen 23.04.2013. Det skal ikke være kontakt/kommunikasjon med andre personer hos oppdragsgiver hva gjelder anbudskonkurransen enn nevnte kontaktperson.

2 Anskaffelsens formål og omfang

Et overordnet mål i Meld. St. 9. (2011–2012) Landbruks- og matpolitikken, er å øke produksjonen av mat fra norsk landbruk. For å nå dette målet er det nødvendig å videreutvikle kompetansen i alle ledd i verdikjeden, fra næring, industri, forvaltning, utdanning og forskning. I den sammenheng ønsker Landbruks- og matdepartementet å få evaluert eksisterende utdanningstilbud og kartlagt utdanningsbehov innen landbruks- og matsektoren.

Formålet med evalueringen og kartleggingen er å innhente kunnskap som er relevant som grunnlag for å vurdere kvalitet og innhold i utdanningen i de tradisjonelle landbruksfagene på videregående nivå og fagskolenivå. Denne kunnskapen vil være grunnlag for å vurdere hvilke tiltak som bør settes i verk for å imøtekomme landbrukssektorens kompetansebehov på kort og lang sikt.

Anskaffelsen er todelt;

- Evaluere landbruks- og gartnerutdanningen på videregående nivå.
- Kartlegge behovet for landbruks- og matfaglig utdanning på fagskolenivå.

I evalueringen av landbruks- og gartnerutdanningen på videregående nivå skal det foretas en helhetlig vurdering av strukturen i naturbruksutdanningen, og om den er funksjonell for å møte hele landbrukssektorens behov for fagpersoner med rett kompetanse. Det skal vurderes om kvaliteten på dagens naturbruksutdanning fyller landbrukssektorens behov. Det skal vurderes hvordan yrkesutdanning i naturbruk kan få økt omdømme og bli oppfattet som en attraktiv utdanning med god kvalitet og relevans.

I kartleggingen av behovet for landbruks- og matfaglig utdanning på fagskolenivå skal det gjøres en bred analyse av samfunnets behov for fagskoleopplæring i landbruks- og matfag. Kartleggingen skal synliggjøre hvilke muligheter som ligger i å utvikle fagskoletilbudet, og hvilken status slik fagskoleutdanning vil kunne ha i landbrukssektoren og samfunnet for øvrig. Kartleggingen skal vurdere hvilke ressurser og tiltak som kreves for å tilby de fagskoletilbud i landbruks- og matfag som landbrukssektoren har behov for.

Det vises for øvrig til fullstendig beskrivelse av oppdraget i vedlegg 1 som følger dette konkurransegrunnlaget.

Hovedvekten av anskaffelsen vil være evalueringen av landbruks- og gartnerutdanningen på videregående nivå. Landbruks- og matdepartementet vil gjennomføre oppdraget i nært samarbeid med Utdanningsdirektoratet og Faglig råd for naturbruksutdanningen. Det vil bli vurdert å opprette en referansegruppe i tilknytning til oppdraget.

3 Kunngjøring

3.1 *Konkurransen er kunngjort i DOFFIN-databasen og i den europeiske kunngjøringsdatabasen TED.*

3.2 *Løsningsbeskrivelse*

Med utgangspunkt i pkt. 2. med nærmere beskrivelse i vedlegg 1., skal tilbudet inneholde en spesifisering av hvordan tilbyder vil løse oppdraget, herunder hvilken metodisk tilnærming tilbyder vil ha til oppdraget.

3.3 *Oppdragets størrelse*

Anskaffelsen har en øvre økonomisk ramme på 1,9 mill kr inkl. mva. I tilbudet skal det angis en totalpris for oppdraget inkl. mva. Alle priser skal oppgis inkludert alle ekstra kostnader (prisene skal være faste) og oppgis både inkl. og ekskl. mva.

3.4 Tilbud på deler av anskaffelsen og bruk av underleverandører

Det er ikke anledning til å gi tilbud på deler av anskaffelsen. Det kan brukes underleverandører, jf. pkt. 5.1 og 6.1. Bruk av underleverandører skal fremgå av tilbudet.

3.5 Avtaleperiode/leveringstidspunkt

Det tas sikte på å inngå avtale innen 1.juni 2013. Leveringstidspunkt for leveransen er senest 31.12.2013. Det skal leveres delrapporter underveis etter nærmere avtale. Første delrapport skal omhandle kvalitet og relevans i landbruks- og gartnerutdanningen og leveres medio august 2013.

3.6 Oppbygging av konkurransegrunnlaget

Konkurransegrunnlag består av dette dokumentet samt:

- Vedlegg 1 Nærmere beskrivelse av oppdraget
- Vedlegg 2 HMS-egenerklæring

3.7 Tilleggsopplysninger

Dersom tilbyder finner at konkurransegrunnlaget ikke gir tilstrekkelig veiledning, kan vedkommende skriftlig be om tilleggsopplysninger hos oppdragsgiver ved oppdragsgivers kontaktperson innen 23.04.2013

Dersom det oppdages feil i konkurransegrunnlaget, bes det om at dette formidles skriftlig til oppdragsgivers kontaktperson.

Skriftlig henvendelse om tilleggsopplysninger sendes til oppdragsgivers kontaktperson pr e-post: knut-henrik.hvithammer@lmd.dep.no

3.8 Rettelser, suppleringer eller endring av konkurransegrunnlaget

Innen tilbudsfristens utløp har oppdragsgiveren rett til å foreta rettelser, suppleringer og endringer av konkurransegrunnlaget som ikke er av vesentlig karakter.

Rettelser, suppleringer eller endringer i konkurransegrunnlaget skal umiddelbart sendes til alle som har meldt sin interesse i Doffin og mottatt konkurransegrunnlaget.

3.9 Fremdriftsplan

Tilbudsfrist er 29.04.2013 kl 12.00 For sent mottatte tilbud avvises.
Oppdragsgiver har lagt opp til følgende tidsplan for prosessen:

Aktivitet	Tidspunkt
Utsendelse av konkurransegrunnlag	15.03.2013
Frist for å stille spørsmål	23.04.2013
Frist for å levere tilbud	29.04.2013 kl 12:00
Tilbudsåpning	29.04.2013 kl. 13:00
Evaluering av tilbud	Uke 18 - 20
Meddelelse om valg av leverandør	10.05.2013
Klagefrist	22.05.2013
Kontraktingngåelse	01.06.2013
Delleveranse (delrapport jf pkt 3.5.)	15.08.2013
Leveranse	31.12.2013

Det gjøres oppmerksom på at tidspunktene etter åpning av tilbudene er veiledende.

4 REGLER FOR GJENNOMFØRING AV KONKURRANSEN OG KRAV TIL TILBUD

4.1 Anskaffelsesprosedyre

Anskaffelsen gjennomføres i henhold til lov om offentlige anskaffelser av 16. juli 1999 og forskrift om offentlige anskaffelser (FOA) av 7. april 2006 nr. 402 del I og del III. Kontraktstildeling vil bli foretatt etter prosedyren åpen anbudskonkurranse jfr. FOA § 14 -1 (1).

I denne konkurransen er det ikke anledning til å forhandle. Det er følgelig ikke anledning til å endre tilbudet etter tilbudsfristens utløp. Videre gjøres det oppmerksom på at tilbud som inneholder feil, uklarheter, ufullstendigheter mv. som kan medføre tvil om hvordan tilbudet skal sammenlignes med de øvrige tilbudene, kan medføre avvisning etter forskrift om offentlige anskaffelser § 20-13.

4.2 Krav til arbeids- og lønnsvilkår

Avtalen med leverandøren vil inneholde krav om lønns- og arbeidsvilkår, dokumentasjon og sanksjoner i samsvar med forskrift om lønns- og arbeidsvilkår av 8. februar 2008 nr. 112, jf. pkt. 7.4 nedenfor.

4.3 Offentlighet

Tilbud og anskaffelsesprotokoll kan unntas offentlighet, jf. offentleglova av 19.5.2006 nr.16 § 23, inntil valg av leverandør er bestemt.

4.4 Taushetsplikt

Oppdragsgiver og dennes ansatte plikter å hindre at andre får adgang eller kjennskap til opplysninger om tekniske innretninger og fremgangsmåter eller drifts- og forretningsforhold det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde, jf. FOA § 3-6, jf. forvaltningsloven § 13.

4.5 Innlevering av tilbud og tilbudsutforming

Tilbudet skal leveres/sendes til:

Navn: Landbruks- og matdepartementet ved Knut Hvithammer
Adresse: Teatergata 9, Pb. 8007 Dep., 0030 Oslo

Tilbudet skal være oppdragsgiver i hende på innleveringsstedet før utløpet av tilbudsfristen. For sent innkomne tilbud vil bli avvist.

Tilbudet skal:

1. Sendes eller leveres i lukket og nøytral forsendelse og være merket: «Tilbud – Evaluering av landbruksutdanning. Åpnes av Knut Hvithammer, Landbruks- og matdepartementet»
2. Være skriftlig og inneholde et tilbudsbrief som er datert og signert
3. Tilhørende dokumenter skal være på norsk
4. Leveres med:
 - Ett eksemplar av tilbudet
 - Kopi av tilbudet med vedlegg leveres også på en CD, DVD eller minnepinne

Tilbudsbrevet skal forøvrig inneholde:

- Referanse til saksnummer
- Tilbyderens adresse, telefon- og foretaksnummer
- Tilbyderens kontaktperson med telefonnummer og e-postadresse
- Forbehold skal klart fremkomme av tilbudsbrevet med henvisning til hvor i tilbudet forbehold(ene) fremkommer (med sidetall og punktnummer)
- Tilbudsbrevet skal være datert og underskrevet av person(er) som har fullmakt til å forplikte leverandøren.

Følgende skal vedlegges tilbudsbrevet:

1. Skatteattester, en attest for skatt og en attest for betalt avgift, som utstedes enten av det lokale skattekontoret eller skatteoppkreverkontoret der hvor leverandøren har sitt hovedkontor. Se www.skatteetaten.no
Utenlandske leverandører skal fremlegge attester fra tilsvarende myndigheter som de norske.
2. HMS-egenerklæring. Se vedlegg 2 eller Lovdata: <http://www.lovdata.no/for/sf/fa/xa-20060407-0402.html#map033>
3. Norske leverandører: Firmaattest
Utenlandske selskaper: Godtgjørelse på at selskapet er registrert i bransjeregister eller foretaksregister som foreskrevet i lovgivningen i det land hvor leverandøren er etablert.
4. Årsrapport og revisorbekreftet årsregnskap for de to siste årene, jf. pkt., 5.2.
5. Faglige kvalifikasjoner (etterspurt dokumentasjon, jf. pkt. 5.3)

Leverandøren er ansvarlig for at alle spørsmål, krav og avklaringspunkter i konkurransegrunnlaget besvares/belyses.

4.6 Forbehold og avvik

Dersom leverandøren tar forbehold mot deler av konkurransegrunnlaget, skal dette klart fremgå av tilbudet. Forbeholdene skal spesifiseres med hvilke konsekvenser dette har for ytelse, pris eller andre forhold.

Det samme gjelder for avvik. Forbehold og avvik skal være presise og entydige slik at oppdragsgiver kan vurdere de uten kontakt med leverandørene. Forbehold og avvik skal referere til relevante punkt i konkurransegrunnlaget og tas inn i tilbudsbrevet, jf. pkt. 4.5. Vesentlige forbehold og avvik vil føre til at tilbudet avvises.

Leverandørens henvisning til standardiserte leveringsvilkår eller lignende vil bli betraktet som forbehold dersom de avviker fra foreliggende konkurranse- eller kontraktsbestemmelser.

4.7 *Alternative tilbud*

Alternativt tilbud aksepteres ikke.

4.8 *Vedståelsesfrist*

Leverandøren må vedstå seg sitt tilbud 10.06.2013.

4.9 *Tilbakekallelse eller endring av tilbudet*

Innleverte tilbud kan tilbakekalles eller endres inntil tilbudsfristens utløp. Tilbakekallelse av tilbud skal skje skriftlig. Endringer av tilbudet er å betrakte som et nytt tilbud og må tilfredsstille samtlige formalkrav.

5 KVALIFIKASJONSKRAV

5.1 *Obligatoriske og ufravikelige krav*

Leverandøren skal ha ordnede forhold mht. skatteinnbetaling og merverdiinnbetaling.

- Leverandøren skal ha et fungerende HMS-system.
- Dersom det skal benyttes underleverandør(er), må den/disse oppfylle de samme krav som hovedleverandøren.

5.2 *Leverandørens økonomiske og finansielle stilling*

Tilbyder skal ha økonomisk kapasitet til å gjennomføre oppdraget/kontrakten.

Dokumentasjon:

- Årsregnskap inkludert styrets årsberetning og revisorerklæring for de siste to regnskapsår

Dersom tilbyder av gyldige grunner ikke kan fremlegge den dokumentasjon oppdragsgiver har anmodet om, kan han godtgjøre sin økonomiske og finansielle stilling med ethvert annet dokument som oppdragsgiver kan akseptere.

5.3 *Leverandørens tekniske og faglige kvalifikasjoner*

Kvalifikasjonskrav:

- Leverandør skal ha gjennomført leveranser siste 3 år med relevans for dette oppdraget. Det bør fortrinnsvis dreie seg om erfaring relatert til evaluering av utdanningssystemet i Norge
- Faglig kapasitet til å gjennomføre leveransen innen den tid som fremgår av konkurransegrunnlaget.

Dokumentasjonskrav:

- Presentasjon av tilbyder, inkludert oversikt over bemanning for dette oppdraget med CV-er for nøkkelpersoner som skal utføre oppdraget.
- Referanseliste over leverandørens leveranser de siste 3 år med relevans for dette oppdraget, med verdi på oppdraget og referanse. Det må fremkomme hva som er levert og hvilken rolle leverandøren har hatt i leveransen. Referanser vil kun bli kontaktet ved behov
- Beskrivelse av leverandørens faglige kapasitet og gjennomføringsevne.

6 KRAV TIL TILBUDET, YTELSEN OG TILDELINGSKRITERIER

6.1 *Utforming av tilbudet*

Tilbudet skal være skriftlig, utarbeidet på norsk og leveres i ett eksemplar.

Av tilbudet skal det fremgå dokumentasjon i henhold til punkt 5 i konkurransegrunnlaget, kvalifikasjonskrav. Videre skal det i tilbudet fremgå informasjon og dokumentasjon i henhold til punkt 3 i konkurransegrunnlaget, som løsningsbeskrivelse og pristilbud. Alle forespurte priser/kostnader må være oppgitt.

Dersom underleverandør skal benyttes, må den angis hvor stor del av oppdraget leverandøren har til hensikt å benytte underleverandøren. Underleverandøren(e)s navn må oppgis.

6.2 *Tildelingskriteriene*

Gitt at kravene i punkt 5 er oppfylt, vil Landbruks- og matdepartementet foreta vurdering av tilbudene i henhold til tildelingskriteriene i punkt 1 - 4 nedenfor.

Tildelingen vil bli basert på følgende kriterier:

1. *Løsningsforslag og oppdragsforståelse:*

Her sammenlignes tilbudene i forhold til beskrivelse av oppdraget i punkt 2 og vedlegg 1. Det vil bli lagt særskilt vekt på:

- I hvilke grad tilbyder i sitt løsningsforslag viser god forståelse for de problemstillinger som ønskes belyst,

- Innhold, omfang og begrunnelse for valg av metode og undersøkelsesdesign, herunder balansen mellom oppdragets del 1 og 2.
- Innhold og begrunnelse for det skisserte opplegget for prosjektgjennomføring, herunder design, samarbeid, tidsrammer, analyse og rapportering.

2. *Kompetanse:*

Her sammenlignes tilbudene i forhold til prosjektdeltagernes og prosjektlederens kompetanse og erfaring. Det blir lagt spesiell vekt på:

- I hvilken grad tilbudt personell har relevant kompetanse og kapasitet til gjennomføring av oppdraget, herunder forståelse for og kunnskap om:
 - Kvalitative og kvantitative metoder og statistisk analyse.
 - Utdanningssystemet i Norge.
 - Kunnskap om naturbruksutdanningen på nivå videregående skole.
 - Kunnskap om fagskolesystemet
 - Kunnskap om landbruks- og matsektoren betydning for samfunnet, og sektorens utfordringer på kort og lang sikt.

3. *Gjennomføringsevne*

Tilbyder må ha tilstrekkelig og kompetent personell for å kunne gjennomføre oppdraget i henhold til departementets fremdriftsplan.

- ## 4. *Pris:* Tilbyder må være konkurransedyktig på pris (maksimal ramme er 1,9 mill. kr inkl. mva, jf. punkt 3.3). Alle priser skal oppgis inkludert alle ekstra kostnader (prisene skal være faste) og oppgis både inkl. og ekskl. mva.

5. *Vektlegging av de ulike kriteriene*

Kriteriene i punkt 1- 4 vektlegges slik

Tildelingskriterie	Vektlegging (%)
1. Løsningsforslag og oppdragsforståelse	40
2. Kompetanse	30
3. Gjennomføringsevne	20
4. Pris	10

7 OPPDRAGSGIVERS BEHANDLING AV TILBUDENE OG AVGJØRELSE AV KONKURRANSEN

7.1 *Registrering av tilbud*

Tilbudene påføres tidspunkt for mottakelse etter hvert som de kommer inn. På anmodning vil oppdragsgiver skriftlig bekrefte når et tilbud er mottatt.

7.2 *Avlysning av konkurransen og totalforkastelse*

Oppdragsgiver kan avlyse konkurransen eller forkaste samtlige tilbud dersom det foreligger saklig grunn.

7.3 *Informasjon og begrunnelse for kontraktstildeling*

Oppdragsgiver vil orientere tilbyderne om hvilken leverandør som har det beste tilbudet i rimelig tid før bindende kontrakt inngås.

7.4 *Kontraktsmessige forhold*

Det vil bli inngått kontrakt med den leverandør som får sitt tilbud antatt. Kontrakten vil bli basert på statens standardavtale for kjøp av konsulenttjenester (se link: <http://www.difi.no/artikkel/2009/11/avtale-om-konsulentoppdrag-ssa-o>) tilpasset dette konkrete oppdraget.

8 VEDLEGG

Konkurransesgrunnlaget består av følgende dokumenter som grunnlag for å legge inn tilbud

Vedlegg 1. Fullstendig oppdragsbeskrivelse

Vedlegg 2. Skjema for HMS-egenerklæring

Vedlegg 1. Fullstendig oppdragsbeskrivelse

Generelt

Regjeringens landbruks- og matpolitikk er nedfelt i Landbruks- og matmeldingen (Meld. St. 9. (2011–2012), som ble behandlet av Stortinget 12. april 2012.

I Landbruks- og matmeldingen har regjeringen satt som mål å legge til rette for økt matproduksjon i landet. For å nå dette målet er det behov for dyktige bønder, god driftsledelse og god agronomisk kompetanse i hele verdikjeden. Ressursknapphet og klimaendringer gjør det mer komplisert å produsere mer mat. Forbrukeren har også høye forventninger til kvalitet, sikkerhet og pris.

For å øke produksjonen og skape et framtidsrettet landbruk kreves kompetanse i alle ledd i næringskjeden i landbruks- og matsektoren. Utdanning og kompetanse er derfor ett av satsingsområdene i Meld. St. 9 (2011-2012). Landbruks- og matsektoren har imidlertid de senere år opplevd sviktende rekruttering. Søkningen til utdanning i de tradisjonelle landbruksfag har vært lav, spesielt til de yrkesrettede utdanningene. Det er behov for flere kompetente fagpersoner i hele landbrukssektoren, både til næring, industri, rådgivning, forvaltning, utdanning og forskning.

Formålet med evalueringen og kartleggingen er å innhente kunnskap som er relevant som grunnlag for å vurdere kvalitet og innhold i utdanningen i de tradisjonelle landbruksfagene på videregående nivå og fagskolenivå. Denne kunnskapen vil være grunnlag for å vurdere hvilke tiltak som bør settes i verk for å imøtekomme landbrukssektorens kompetansebehov på kort og lang sikt.

Anskaffelsen er todelt;

- Evaluere landbruks- og gartnerutdanningen på videregående nivå
- Kartlegge behovet for landbruks- og matfaglig utdanning på fagskolenivå

Hovedvekten av anskaffelsen vil være evalueringen av landbruks- og gartnerutdanningen på videregående nivå.

Del 1 – Evaluering av yrkesutdanningen i landbruks- og gartnerfagene.

Meld. St. 9. Landbruks- og matmeldinga sier følgende om evalueringen av landbruks- og gartnerutdanningen:

kap 11.3.2.2.(3. avsnitt)

”For å møte sektorens behov for økt rekruttering innen disse fagområdene vil

regjeringen evaluere struktur og innhold i programområdet landbruk og gartneri. Evalueringen skal vurdere behovet for større fleksibilitet og muligheter for yrkespraksis i utdanningsløpet, herunder muligheten for kryssløp. Det skal også gjøres en vurdering av lærebedrifter innenfor landbruks- og matsektoren”.

Videre i 4. avsnitt:

”..... Landbruks- og matdepartementet og Kunnskapsdepartementet vil i dialog med fylkeskommunene åpne for forsøksordninger med yrkesutdanning for agronom og gartner som innebærer to år i skole og to år i godkjent lærebedrift”.

Nærmere avgrensning av ”Landbruks- og gartnerfag”:

Evalueringen skal ha utgangspunkt i de tradisjonelle landbruksfagene på videregående nivå. Med tradisjonelle landbruksfag menes fagene agronomi, gartneri og skogbruk. Det vil si utdanningsprogrammet Naturbruk med Vg1 Naturbruk, Vg2 Landbruks- og gartneri, Vg2 Skogbruk, Vg3 Landbruk (med valgfrie programfag: Traktor og maskiner, Økologisk landbruk 1, Økologisk landbruk 2 og Økonomi og driftsledelse), Vg3 Gartneri, Vg3 Skogfaget og Studieforbereende Vg3 innen naturbruk. De øvrige linjer i programområdet naturbruk vurderes ikke spesielt, men vurderes der det er relevant.

Begrepet naturbruksutdanning brukes i anskaffelsen for å fange opp de områdene som ønskes evaluert.

I evalueringen av yrkesutdanningen vil Landbruks- og matdepartementet få belyst følgende:

Struktur og fleksibilitet:

En helhetlig vurdering av strukturen i naturbruksutdanningen, og vurdering av om dagens struktur er funksjonell for å møte framtidens behov for naturbruksutdanning. Vurderingen skal ha utgangspunkt i hele landbrukssektorens behov for fagpersoner med rett kompetanse på kort og lang sikt.

Vurdere behovet for fleksibilitet i naturbruksutdanningen, herunder muligheten for alternative kryssløp mellom linjene i utdanningsprogram naturbruk og kryssløp fra andre utdanningsprogram. Konsekvenser av eventuelle forslag til endringer må belyses.

Vurdering av behovet for opplæring i bedrift med fagbrev i Vg3 Landbruk og Vg3 Gartneri (eksempelvis 2+2 løp) i stedet for utdanning i skole med vitnemål. Belyse hvilke konsekvenser en innføring av lærlingordning får for kvalitet og rekruttering til naturbruk på kort og lang sikt.

Kunnskapsdepartementet vurderer innføring av en ordning med praksisbrev

for å øke andelen som fullfører videregående opplæring. Praksisbrev innebærer mer opplæring i bedrift de to første år i videregående opplæring. Konsekvenser av innføring av ordning med praksisbrev i programområde naturbruk skal belyses. Samtidig skal det belyses andre alternative muligheter enn 2+2 løp fra grunnskole til fagbrev.

Hvordan et opplæringskontor i landbruks- og gartnerfagene kan organiseres, og om det vil være et tilstrekkelig antall opplæringsbedrifter som kan tilby opplæring av god kvalitet.

Vurdering av behov og konsekvenser av å innføre rett til et år med påbygning til generell studiekompetanse for de som har fullført vg 3/fagbrev i programområde naturbruk. Det utredes muligheter og konsekvenser av å innføre rett til et påbygningsår med landbruksfag, slik at elever som tar studiespesialisering kan ha mulighet for å få fagkompetanse i landbruk på fagbrevnivå. I denne sammenhengen gjøres en sammenligning med TAF-ordningen i ingeniørutdanningen, og om dette er et opplegg som med tilpasninger kan være aktuelt for å rekruttere til fagskole, høyskole og universitet i landbruks- og matfag.

En vurdering av studieføreberedende programfag. Hvilke valg av videre studier og yrkesvalg gjør de som skaffer seg studiekompetanse fra naturbrukskolene. Gir programområdene landbruk, gartnerfag og skogbruk gode tilbud til teoretiske elever.

Y-veien fram til bachelor og mastergrad i landbruks- og gartnerfagene som et alternativ tilsvarende TAF innenfor realfaglige og teknologiske utdanninger

Vurdere om dagens utdanningstilbud er tilstrekkelig for å møte endringer i struktur, produksjon og konjunkturer i i landbruket(f.eks Sør- og Vestlandet har blitt store på skog, og andre regioner har bygget opp andre store produksjoner).

Vurdere betydningen de fylkesvise forvaltningsgrensene har for tilbud og kvalitet på tilbudet av tradisjonelle landbruksfag i studieprogram naturbruk, spesielt med tanke på spesialisering i små produksjoner.

Kvalitet og relevans:

Vurdering av kvaliteten på dagens naturbruksutdanning og om den kan fylle hele landbrukssektorens behov. Med hele sektoren menes aktive i næring, industri, rådgivning, forvaltning, utdanning og forskning.

Evaluerer av læreplanenes innhold og kvalitet. Vurdering av naturbrukskolenes praktisering av læreplanene og begrepsforståelse som legges til grunn.

Vurdering av kvalitet og om programområdet landbruk, skogbruk og gartnerfag gir tilstrekkelig spesialisering som tilfredsstiller landbrukssektorens behov for kompetanse. Vurdering av om det er riktig progresjon i utdanningsløpet fra Vg1 – Vg3.

I hvilken grad opplever de som har fullført naturbruksutdanning at tilegnet kompetanse er relevant, og hvilke yrkesvalg gjør de som har fullført naturbruksutdanning i tradisjonelle landbruksfag.

Omdømme og rekruttering:

Vurdering av rådgivningstjenesten i grunnskolen sin betydning for de unges valg av studieretning, og om den er god nok til å gi råd om utdanning i naturbruk.

Hvordan yrkesutdanning i naturbruk kan få et bedre omdømme, og bli oppfattet som en attraktiv utdanning med god kvalitet og relevans.

Naturbruksutdanningen har et betydelig frafall. Evalueringen skal vurdere statistikk over frafall i naturbruksutdanningen, for å gi et riktig bilde av fullføringsgrad på studieprogram naturbruk. En vurdering av hvorfor gjennomføringsgraden er så lav, og hva som kan gjøres for å bedre denne.

Programfagene Hest og Hovslager og Studieforbereende program som kan tilby hobbypregede fag i tilknytning til landbruk som f.eks hund, smådyr, sports- og familiedyr, samt jakt og fiske, har vært populære. Evalueringen skal se på betydningen slike tilbud har for rekruttering til landbrukssektoren og til høyere utdanning i landbruksfag. I denne sammenheng skal det også sees på utdanningstilbud og behov for faglærte hovslagere.

Etter- og videreutdanning

Dagens tilbud og etterspørsel og behov for etter- og videreutdanning i naturbruk kartlegges. Dette med tanke på at de som tar over landbrukseiendommer som oftest overtar mange år etter videregående skole, og har startet yrkeslivet i et annet yrke.

Vurdering av behov for egen utdanning og etter- og videreutdanning for lærere i naturbruksskoler.

1.2.3. Del 2 - Kartlegge behovet for landbruks- og matfaglig utdanning på fagskolenivå

Landbruks- og matmeldingen Meld. St.9. (2011-2012) sier følgende om utdanning på fagskolenivå:

Kap. 11.3.2.3

...”Sammen med Kunnskapsdepartementet vil Landbruks- og matdepartementet gjennomføre en kartlegging av fagskoletilbudet og samfunnets behov for landbruks- og matfaglig utdanning i fagskolene”...

Utdanningsløp med fagskole

Kartleggingen skal synliggjøre ulike alternative utdanningsløp gjennom fagskole som finnes etter fullført videregående utdanning i utdanningsprogrammet Naturbruk (jf avgrensing av Naturbruk i pkt 1.2.2.) eller de som har realkompetanse som tilsvarer dette.

Kartleggingen må synliggjøre mulige utdanningsløp gjennom fagskole for de som har fullført videregående utdanning i utdanningsprogrammet Restaurant- og matfag eller de som har tilsvarende realkompetanse. Kartlegge behov for fagskoletilbud i matfag som ikke dekkes av dagens tekniske fagskoler eller tilsvarende.

Behov for fagskoletilbud

Kartleggingen skal foreta en bred analyse av samfunnets behov for fagskoleopplæring i landbruks- og matfag.

Kartlegging av behov for fagskoler som har utgangspunkt i landbruksfag skal legge vekt på behovet spisskompetanse i jordbruk, skogbruk og gartneri. Kartleggingen skal ta utgangspunkt i regjeringens mål om økt kunnskap som et virkemiddel for å øke matproduksjonen jf Meld. St. 9. (2011-2012).

Kartlegging av behov for fagskoler for de som trenger spisskompetanse på mattradisjon, matproduksjon, matkultur og mat og helse. Det legges vekt på matfag som er relevant for de som driver foredling av mat som tilleggsnæring på gardsbruk eller bygdenæring i tilknytning til landbruket.

Ut fra kartleggingen av fagskoletilbud i landbruks- og matfag vurderes hvor mange tilbud det er realistisk å iverksette.

Organisering og status

Kartleggingen må vurdere ulike finansieringsløsninger for offentlige og/eller private fagskoler. Kartlegge erfaringer med finansieringsløsninger fra andre sektorområder som kan være overførbare til landbruks- og matfaglig utdanning på fagskolenivå.

Kartleggingen skal vurdere om det skal skisseres en ramme for fagsammensetning i en felles grunnleggende modul for Fagskole i landbruksfag, og om denne malen bør være slik at det er en modell som forenkler arbeidet for fagskolene med å sette sammen en fellesmodul som Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) kan godkjenne.

Kartleggingen må beskrive et opplegg for realkompetansevurdering som kan være et felles utgangspunkt for opptak til fagskolene i landbruksfag og et opplegg for opptak til fagskoler i matfag. Det må kartlegges hvilke kandidater som er aktuelle å rekruttere til en utdanning i fagskole, og om tilgangen på aktuelle søkere samsvarer med samfunnets behov. Behov for eventuelle forkurs for å komplettere realkompetanse skal vurderes.

Kartleggingen skal vurdere hvilken status fagskoler har og hvilken status fagskoler i landbruks- og matfag kan få i framtida. Det skal vurderes om det bør knyttes en tittel til fullført fagskole i landbruks- og matfag. Kartleggingen skal synliggjøre mulige karriereveier via fagskole, som kan brukes i markedsføring av fagskoletilbud og synliggjøring av muligheter etter fullført naturbruksutdanning.

Kartleggingen skal vurdere om innholdet i et fagskoletilbud i landbruksfag kan sammenlignes med ett-årig høgskoletilbud (årsstudium) i skogbruk og husdyrbruk på hhv. Høgskolen i Hedmark og Høgskolen i Nord-Trøndelag for å se om dette er tilbud som utfyller hverandre.

Kartleggingen skal vurdere mulige overganger til høgskolestudier og foreslå et system for konvertering av fagskolepoeng til høgskolepoeng.

Kartleggingen må vurdere å gi anbefaling om lokaliseringer og antall fagskoletilbud som bør etableres både i nær framtid og på sikt. Det må vurderes om fagskolene kan bli en del av eksisterende kompetansemiljø regionalt. Utredningen må vurdere tilgang på kvalifiserte lærere og muligheten for undervisning i sterke fagmiljø.

Kartleggingen skal utrede mulighetene fagskoler i landbruks- og matfag har til å knytte seg til nettverk med øvrige fagskoler i Norge. Kartleggingen skal også vurdere Fagskolenes mulige rolle som regionale utviklingsaktører.

Kartleggingen skal vurdere behovet for å opprette et samhandlingsorgan for landbruks- og matfagutdanningen i fagskoler, og eventuelt forslag til mandat og sammensetning i et slikt organ.

Vedlegg 2. HMS-egenerklæring

Egenerklæring om helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Denne bekreftelsen gjelder:

Virksomhetens navn		Organisasjonsnr. / Fødselsnr.	
Adresse		Land*	
Postnummer		Poststed	

Jeg bekrefter med dette at denne virksomheten arbeider systematisk for å oppfylle kravene i helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen og ved det tilfredsstiller kravene i forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheten (internkontrollforskriften).

Jeg bekrefter at virksomheten er lovlig organisert i henhold til gjeldende skatte- og arbeidsmiljøregelverk når det gjelder ansattes faglige og sosiale rettigheter. Jeg aksepterer at oppdragsgiver etter anmodning vil bli gitt rett til å gjennomgå og verifisere virksomhetens system for ivaretagelse av helse, miljø og sikkerhet.

Dato

Daglig leder

Jeg bekrefter med dette at det er iverksatt systematiske tiltak for å oppfylle ovennevnte krav i helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

☐ Ingen ansatte

Dato

Representant for de ansatte

*For utenlandske oppdragstakere gjelder følgende: Jeg bekrefter med dette at det ved utarbeidelse av tilbudet er tatt hensyn til helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen som følger av forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), fastsatt ved kgl. res. 6. desember 1996 i medhold av lov 17. juni 2005 nr. 62 om og arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. Jeg aksepterer at oppdragsgiver etter anmodning vil bli gitt rett til å gjennomgå og verifisere virksomhetens system for ivaretagelse av helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid.

